

Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 34	25.05.2022
Kunnanhallitus	§ 269	21.06.2022
Kunnanvaltuusto	§ 69	22.08.2022

Sosiaali- ja terveystoimen rekrytointi- ja sijaishaasteisiin vastaaminen

205/01.01/2022

Sotelk 25.05.2022 § 34

(Lisätietoja: vs. perusturvajohtaja, puh. 040 8476 526)

Henkilöstön rekrytointi on vaikeutunut vuoden 2021 syksystä alkaen erityisesti vanhus- ja vammaispalveluissa. Hakijamäärät vakituisiin työsuhteisiin ovat vähentyneet ja vuoden 2022 alkupuolella tämä on erityisesti ollut huomattavissa. Vuosilomien sijaisia on saatu kesän ajalle 2022 siten, että on julkaistu kuntarekryssä hakuilmoituksia, joihin saatiin yhteensä 9 hakijaa. Osa heistä on jo töissä sijaisena vanhus- ja vammaispalveluissa. Redun kautta on saatu kesälomansijaiseksi lähihoitaja -opiskelijoita. Lisäksi sijaisena on hoitoapulaisia, jotka ovat pitkään olleet töissä sekä eläkkeellä olevia lähi- ja perushoitajia. Henkilökunnan kesälomat sijoittuvat pääsääntöisesti 1.6.-31.8.2022 ajalle, osa haluaa itse pitää lomansa joko toukokuulla tai syyskuulla. Lomalistalle on saanut esittää oman toiveensa. Lomarahavapaita on myös haettu ja niitä on voitu myöntää kesän ajalle sijaistilanteen mukaan, pääsääntöisesti kuitenkin pyritään ensisijaisesti järjestelemään vuosilomat.

Sairauspoissaoloja on ollut alkuvuoden aikana runsaasti johtuen koronaepidemiasta sekä muista syistä. Henkilöstö väsyvät kotihoidossa kuin palveluasumisessakin, koska he voivat joutua tekemään tuplavuoroja ja/tai joutuvat tulemaan vapaapäivältä töihin, tällöin työstä palautuminen ei välttämättä ole mahdollista. Tuplavuorot ja vapaapäiviltä töihin kutsuminen ovat viimesijaisia keinoja, ensin pyritään saamaan sijainen. Tilanne on kuitenkin sellainen, että sijaisia ei ole aina saatavilla, he voivat olla jo töissä.

Kesän 2022 ajalta vanhus- ja vammaispalveluissa pyritään palvelut toteuttamaan mahdollisimman normaalitasolla.

Vs. perusturvajohtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että sote -henkilöstölle maksetaan erinäisiä korvauksia henkilöstön rekrytointiin liittyen ajalla 1.6.-31.12.2022 seuraavasti:

- 1) Kutsu- ja hälytysraha nostetaan arkisin 150 euroon ja aatto/pyhäpäivinä 300 euroon. Tuplavuorokorvaus nostetaan 150 euroon.
- 2) Palkkio työsopimukseen johtaneesta vihjeestä, poislukien soten

esihenkilöt, jossa sijaisuus kestää vähintään 3 kk työssä, palkkio 300 euroa.

3) Rekrytointilisää maksetaan 200 euroa kuukaudessa.

Lisäksi asunnon hankinnassa avustetaan ja kunta tarjoaa kalustetun vuokra-asunnon sijaisuuden ajaksi tai pysyvän työsuhteen alkaessa.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Khall 21.06.2022 § 269

(Lisätietoja: Kunnanjohtaja Jari Rantapelkonen, puh. 040 745 9830 tai vs. perusturvajohtaja Sanna Ylinampa, puh. 040 847 6526)

Kunnanjohtaja kutsui 9.6.2022 työpalaveriin vs. perusturvajohtajan, vs. hallintojohtajan ja henkilöstöpäällikön keskustelemaan asiakokonaisuudesta. Lisäksi vs. perusturvajohtaja oli pyytänyt paikalle kaksi terveyskeskuksen osastohoitajaa. Vs. perusturvajohtajalta pyydettiin tarkempaa selvitystä mm. olemassaolevasta paikallissopimuksesta sekä esityksen kustannusvaikutuksista.

Vs. perusturvajohtajan selvityksen mukaan "...paikallinen sopimus hälytysrahan, tuplavuorokorvauksen ja kutsurahan maksamisesta on hyväksytty kunnanhallituksessa 25.1.2011 § 34 ja ko. päätöstä on täydennetty päätöksellä KH 8.2.2011 § 52 koskemaan kaikkia kunnan työntekijöitä lukuun ottamatta lääkäreitä, hammaslääkäreitä, hammashoitajia ja suuhygienistejä, joilla on oma paikallinen sopimus. Neuvottelujen johdosta on päädytty johtopäätökseen, että vaikka paikallisesti on sovittu vuonna 2011 em. tavalla, kunta voi tehdä yksipuolisen päätöksen, jolla se päättää korottaa kutsu- ja hälytysrahaa sekä tuplavuorokorvauksia sosiaali- ja terveyslautakunnan nyt esittämällä tavalla.

Palkkio työsopimukseen johtaneesta vihjeestä, poislukien soten esihenkilöt, jossa sijaisuus kestää vähintään 3 kk työssä, palkkio on 300 euroa. Työsopimukseen johtaneen vihjeen antaminen voidaan todentaa esimerkiksi sähköpostiviestein tai tekstiviestein tai rekrytoitavan henkilön ja vihjeen antaneen henkilön yhteisellä ilmoituksella rekrytoitavan henkilön esimiehelle.

Työtön työnhakija on tietyissä tilanteissa oikeutettu myös Kelan myöntämään liikkuvuusavustukseen sekä TE-toimiston myöntämään matkakustannusten korvauksiin työhaastatteluun liittyen. Lisätietoja Kelan ja TE-palveluiden sivuilta.

Rekrytoinnin osalta neuvottelussa päädyttiin tarkentamaan sosiaali- ja terveyslautakunnan esitystä rekrytointilisän keston osalta. Sosiaali-

li- ja terveystoimen rekrytointihaasteet koskevat pääosin lomakautta, ja tästä johtuen rekrytointilisää esitettäisiin maksettavaksi ajalla 1.7.-30.9.2022.

Kustannusvaikutusten osalta todetaan, että kutsu- ja hälytysrahan noston aiheuttamat määrärahan tarpeet ovat noin 5000 – 10 000 euroa/kk ajalla 1.7.-31.12.2022.

Palkkio työsopimukseen johtaneista vihjeistä arvioidaan tulevan maksuun 3-5 tapauksessa, jolloin kustannusvaikutus tämän osalta olisi 900 – 1500 euroa ajalla 1.7.-31.12.2022.

Rekrytoitaville henkilöille maksettaisiin rekrytointilisää työsopimusten osalta, jotka tehdään ajalle 1.7.-30.9. Tämän osalta kustannusvaikutuksen arvioidaan olevan noin 10 000 euroa euroa ajalla 1.7.-30.9.2022.”

Yhteenveto ja arvio kustannusvaikutuksista:

Kunnanhallituksen v 2011 hyväksymässä paikallisessa sopimuksessa hälytysrahan, tuplavuosikorvauksen ja kutsurahan maksamisesta on sovittu, että hälytysraha ja tuplavuorokorvaus ovat molemmat 60 euroa arkisin ja viikonloppuisin. Mikäli hälytystyön keston on alle 4 tuntia hälytysraha korotetaan 25 %. Kutsurahan suuruus on 30 euroa jos suunniteltua työvuoroa aikaistetaan tunnilla.

Sosiaalilautakunnan esityksessä kutsu- ja hälytysraha nostettaisiin arkisin 150 euroon ja aatto/pyhäpäivinä 300 euroon. Tuplavuorokorvaus nostettaisiin 150 euroon. Esityksessä korvaussummia nostettaisiin merkittävästi.

Voimassa olevassa vs. perusturvajohtajan selvityksen perusteella tehdyn laskelman mukaan kutsu- ja hälytysrajan noston vaikutus budjettiin olisi laskennallisesti noin 30 000 – 60 000 euroa kuudelta kuukaudelta ja rekrytointilisän maksaminen noin 30 000 euroa. Tällöin lautakunnan esityksen kustannusten kokonaisvaikutus perusturvassa olisi noin 60 000 – 90 000 euroa. Vs. perusturvajohtajan 15.6.2022 ilmoituksen mukaan tämä raha löytyy perusturvan budjetista eikä ylitystarpeita vuodelle 2022 ole.

Vs. perusturvajohtajan 15.6.2022 arvio: "Määrärahan tarve on arviolta 60 000 – 90 000 euroa. Talousarvion mukainen määrärahojen sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate eli nettotoimintakustannukset, joiden toteuma sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialueella on tammi-toukokuun ajalta alle talousarvion tahdin (n. 37%). Nämä syntyvät lisäkustannukset voidaan kattaa erikoissairaanhoidon talousarviosta, jossa tammi-toukokuun toteutuma on noin 0,4 milj.euroa alle ko. jakson talousarvion. Vanhus- ja vammaispalveluissa on täyttämättä tällä hetkellä ainakin

4 hoiva-avustajan tehtävää ja 1 lähihoitajan tehtävä kotihoidossa. Lisäksi 5 lähihoitajan vakituista paikkaa on nyt ollut haettavana, ja näissä haastattelut on sovittu pidettäväksi 29.6. Lisäksi avoimena on kotihoidonohjaajan virka ja Koivukodissa vastaavan hoitajan virka on tulossa avoimeksi." .

Kunnanhallituksen hyväksymän Kittilän kunnan palkkausjärjestelmän mukaan "Palkkasummaakin tärkeämmäksi henkilöstö kokee palkkausjärjestelmän oikeudenmukaisuuden ja yhtenäisten periaatteiden noudattamisen. Työnantajan vastuulla on, että sen käyttämä palkkausjärjestelmä on oikeudenmukainen ja yhdenmukainen kaikille."

Edelleen palkkausjärjestelmässä todetaan seuraavaa: "Kertapalkkion käyttöönotto edellyttää, että maksamisen perusteena olevat tavoitteet, mittarit ja menettelytavat määritellään etukäteen. Myös palkkioiden suuruus ja eri tekijöiden vaikutus siihen on syytä määrittellä kuntatasolla, toimiala- tai työyksikkötasolla ja henkilökohtaisella tasolla."

Kunnan oikeudenmukaisen ja yhdenvertaisen palkkapolitiikan mukaan henkilöstöä tulisi kohdella tasapuolisesti. Kunnassa on muitakin tehtäviä, joihin on haasteellista rekrytoida työntekijöitä. Mikäli tähän esitettyyn malliin lähdetään, niin vihjeistä olisi perusteltua maksaa muidenkin toimialojen työntekijöille rekrytointilanteen helpottamiseksi kertapalkkiona.

Sote-alan sopimuksen 14 § Kertapalkkio mukaan "Viranhaltijalle/työntekijälle voidaan maksaa kertapalkkio, mikäli kunnan/kuntayhtymän asianomainen viranomaisen harkitsee sen suorittamisen perustelluksi. Kertapalkkiota voidaan käyttää esim. silloin, kun työnantaja haluaa palkita yksilöä tai ryhmää". Pykälän soveltamisohjeen mukaan "Jos kertapalkkiota käytetään yleisesti, sen maksamisperusteet on tarkoituksenmukaista selvittää yhteisesti henkilöstön kanssa". KVTES:n 14 §:n mukaan "Viranhaltijalle/työntekijälle voidaan maksaa kertapalkkio, mikäli kunnan/kuntayhtymän asianomainen viranomaisen harkitsee sen suorittamisen perustelluksi. Kertapalkkiota voidaan käyttää esim. silloin, kun työnantaja haluaa palkita yksilöä tai ryhmää."

Hyvinvointialueelta on saatu viestiä, että paikallissopimukseen tehtäviä muutoksia ei ole perusteltua tehdä enää loppuvuoden aikana. Lisäksi sote-menot eivät saisi suosituksen mukaan kasvaa.

Esitys on tullut kunnanhallitukselle 30.5.2022. Mahdollisen toimeenpano ajoittuisi aikaan, jolloin kesäloma-ajan rekrytointien toteuttaminen on jo kunnassa tehty. Yleisesti kesäaikana tehtävät rekrytoinnit ovat haasteellisia. Lautakunnan esittämät toimet eivät parantaisi kesäloma-ajan osalta rekrytointihaasteita.

Lisäksi on otettava huomioon, että Kolarin kunnassa on tehty päätös, että terveyskeskuksen osasto on suljettuna 27.6.–31.7.2022. Syynä ovat vaikeudet löytää osastolle tarpeeksi hoitajia. Terveyskeskustasoista hoitoa tarvitsevat potilaat hoidetaan silloin naapurikunnissa, mm. Kittilässä, jossa henkilöstötilanne on jo ennestään haasteellinen.

Henkilöstöpäällikön kanta:

Yhteenveto ja arvio kustannuksista on valmisteltu yhteistyössä ja yhdyn siihen.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää käydä asiasta evästyskeskustelun.

Päätös:

Kunnanjohtaja esitti keskustelun jälkeen, että kutsu- ja hälytysrahan sekä tuplavuorokorvauksen nostamisasia valmistellaan kunnanhallitukselle siten, että huomioidaan koko kunnan henkilöstö.

Kunnanhallitus katsoo, että kunnan ei ole perusteltua lähteä maksamaan työsopimukseen johtaneesta vihjeestä kunnan omalle henkilöstölle.

Kunnanhallitus toteaa, että kunnassa on käytetty määräaikaista rekrytointilisää yksittäistapauksissa mm. henkilöstön saatavuuteen liittyen uutta henkilöstöä rekrytoitaessa, ja sen käyttö yksittäistapauksissa on mahdollista kunnassa muodostuneen linjan mukaisesti, joten 200 euron rekrytointilisää voidaan maksaa.

Kunnanhallitus pitää tärkeänä, että toimialoilla käytetään kaikki kunnassa jo käytössä olevat keinot työhyvinvoinnin tukemisessa.

Henkilöstöpäällikkö Leni Karisaari oli asiantuntijana tässä asiassa klo 15.19-16.15.

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Aki Nevalainen poistui kokouksesta klo 16.14.

Kokous keskeytettiin klo 16.15 ja se jatkui klo 16.23.

Marita Toivanen esitti Akseli Erkkilän kannattamana, että kunnanhallitus hyväksyy sosiaali- ja terveyslautakunnan yksimielisen päätöksen päätökseksi.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja totesi, että koska kunnanjohtajan esityksestä oli tehty poikkeava esitys, on asiasta äänestettävä.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja esitti äänestystavaksi seuraavaa: Ne jotka kannattavat kunnanjohtajan esitystä äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Marita Toivasen esitystä, äänestävät EI.

Kunnanhallitus hyväksyi äänin 7 (Jauhojärvi, Erkkilä, Fagerholm, Jussila, Toivanen, Niittyvuopio ja Mertaniemi) – 2 (Rajala ja Salonen) Marita Toivasen tekemän ja Akseli Erkkilän kannattaman esityksen, jonka mukaan kunnanhallitus hyväksyi sosiaali- ja terveyslautakunnan yksimielisen päätöksen päätökseksi.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja Pekka Rajala, kunnanjohtaja Jari Rantapelkonen ja kunnanhallituksen 2. varapuheenjohtaja Tarmo Salonen jättivät eriävän mielipiteensä. Salonen jätti eriävän mielipiteensä kirjallisena.

Kvalt 22.08.2022 § 69

Päätös:

Valtuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen ja päätti, että sote -henkilöstölle maksetaan erinäisiä korvauksia henkilöstön rekrytointiin liittyen ajalla 1.6.-31.12.2022 seuraavasti:

- 1) Kutsu- ja hälytysraha nostetaan arkisin 150 euroon ja aatto/pyhäpäivinä 300 euroon. Tuplavuorokorvaus nostetaan 150 euroon.
  - 2) Palkkio työsopimukseen johtaneesta vihjeestä, poislukien soten esihenkilöt, jossa sijaisuus kestää vähintään 3 kk työssä, palkkio 300 euroa.
  - 3) Rekrytointilisää maksetaan 200 euroa kuukaudessa.
- Lisäksi asunnon hankinnassa avustetaan ja kunta tarjoaa kalustetun vuokra-asunnon sijaisuuden ajaksi tai pysyvän työsuhteen alkaessa.
-